

Senaatti-konsernin sopimusehdot talousrikollisuuden torjuntaan

1. Yleistä

- 1.1 Toimittajan tulee noudattaa alla kuvattuja ehtoja talousrikollisuuden torjumiseksi. Toimittajan tulee huolehtia siitä, että vastaavat ehdot sisällytetään Toimittajan alihankintasopimukseen koko alihankintaketjun osalta. Toimittajan on pyynnöstä esitettävä Tilajalle Toimittajan ja sen käyttämän alihankkijan allekirjoittama vakuutus ehtojen sisällyttämisestä alihankintasopimukseen samalla, kun Toimittaja esittää alihankkijaa hyväksyttäväksi.
- 1.2 Toimittajan on sopimussuhteen alkaessa ja sen voimassaoloaikana täytettävä tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006, tilaajavastuulaki) mukaiset edellytykset eri rekistereihin kuulumisesta ja muista lain tarkoittamista velvoitteista siinäkin tapauksessa, että mainittu laki ei tulisi kyseiseen sopimussuhteeseen sovellettavaksi.
- 1.3 Näissä talousrikollisuuden torjunnan sopimusehdoissa noudatetaan seuraavia määritelmiä.

Pääsopimuksella	tarkoitetaan urakka-, palvelu-, konsultti-, asiantuntija-, tai muuta sopimusta, toimeksiantoa, tilausta tai yhteisymmärrystä sen muodosta riippumatta, jossa viitataan näihin talousrikollisuuden torjunnan sopimusehtoihin, jonka osaksi tai liitteeksi nämä ehdot on nimenomaisesti otettu.
Tilajalla	voidaan Senaatti-konsernin liikelaitoksen (Senaatti-kiinteistöt tai Puolustuskiinteistöt) lisäksi tarkoittaa niiden tytäryhtiöitä sekä valtioasiakkaita.
Toimittajalla	tarkoitetaan Tilajaan sopimussuhteessa olevaa urakoitsijaa tai muuta palveluntuottajaa sen oikeudellisesta muodosta riippumatta.
Alihankkijalla	tarkoitetaan Toimittajaan tai Toimittajan alihankkijaan sopimussuhteessa olevaa urakoitsijaa tai muuta palveluntuottajaa, joka osallistuu Pääsopimuksen mukaisten velvollisuuksien täyttämiseen. Alihankkijoina ei pidetä tavarantoimittajia.
Päätoteuttajalla	tarkoitetaan rakennusurakoissa työmaalla pääasiallista määräysvaltaa käyttävää tahoa. Päätoteuttaja määritetään urakkaa koskevassa Pääsopimuksessa.
Virheellä	tarkoitetaan mitä tahansa näitä ehtoja koskevaa Toimittajan tai Alihankkijan rikkomusta, laiminlyöntiä, virhettä tai puutetta.

2. Toimittajan ilmoitusvelvollisuudet

Senaatti-kiinteistöt

Lintulahdenkatu 5 A, PL 237, 00531 Helsinki | Vaihde 0205 8111 | Y-tunnus 1503388-4 | senaatti.fi

Puolustuskiinteistöt

Isoympyräkatu 10, PL 1, 49401 Hamina

Vaihde 0294 830 000 | Y-tunnus 3169414-8 | puolustuskiinteistot.fi

15.2.2022

SEN/196/2022

- 2.1 Toimittajan on toimitettava Tilaajalle kaikki tilaajavastuulain 5 ja 5 a §:ien mukaiset selvitykset ja todistukset. Toimittajan on liityttävä Vastuugroup.fi:n Luotettava Kumppani –palveluun, josta palveluun liittyneiden yritysten tilaajavastuulain mukaiset tiedot ovat Tilaajan saatavissa ja tarkastettavissa koko sopimuskauden ajan. Selvyyden vuoksi todetaan, että lain 5 a §:ssä tarkoitettu selvitys voimassa olevasta tapaturmavakuutuksesta koskee myös muita kuin rakentamistoimintaan liittyviä Toimittajia ja niiden alihankkijoita. Toimittajan tulee toimittaa selvitykset ja todistukset myös kaikista Toimittajan alihankintaketjuun kuuluvista alihankkijoista.
- 2.2 Ellei EU:n tai ETA:n alueelle sijoittautuneella yrityksellä ole eläke- tai tapaturmavakuuttamisvelvollisuutta Suomessa, tulee yrityksen esittää A1 tai E101 -todistus siitä, että EU/ETA-maasta lähetetty työntekijä kuuluu lähettäjämään sosiaaliturvajärjestelmän piiriin. Kolmansissa maissa toimivien yritysten, joilla ei ole eläke- tai tapaturmavakuutusvelvollisuutta Suomessa, tulee esittää luotettava selvitys siitä, että työntekijä kuuluu lähettäjämään sosiaaliturvajärjestelmän piiriin. Tilaajavastuulain lisäksi ulkomaisten työntekijöiden osalta noudatetaan, mitä laissa lähetetyistä työntekijöistä (447/2016) on säädetty. Kyseisen lain 13§:än perustuen:
- Toimittaja on velvollinen toimittamaan Tilaajalle todistukset kunkin Suomeen työhön lähetetyn työntekijän sosiaaliturvan määräytymisestä ennen hankintasopimuksen mukaisen työn aloittamista. Toimittaja on velvollinen toimittamaan em. todistukset myös hankintasopimuksen mukaisen työn aloittamisen jälkeen lähetettyjen työntekijöiden osalta ennen kuin nämä aloittavat työn.
 - Toimittaja on velvollinen esittämään selvityksen Tilaajalle siitä, että se on toimittanut työsuojeluviranomaisille lain 7§:n mukaisen ilmoituksen työntekijöiden lähettämisestä ennen kyseisten henkilöiden työn aloittamista ja että Toimittaja on asettanut Suomeen lain 8§:n mukaisen edustajan, joka on lähetetyn työntekijän ja viranomaisten tavoitettavissa koko lähetetyn työntekijän lähetettyä olon ajan.
- Jos Toimittaja käyttää palvelun tuottamisessa ulkomaalaislain (301/2004) 3 §:n 2a kohdassa tarkoitettuja henkilöitä, Toimittaja vastaa siitä, että kyseessä olevilla henkilöillä on ulkomaalaislaissa tarkoitettu työntekijän oleskelulupa tai muu työnteko- ja oleskeluoikeuden antava asiakirja. Ulkomaisten työntekijöiden osalta on esitettävä myös selvitys työntekoon Suomessa oikeuttavasta oleskeluluvasta tai siitä, ettei lupaa tarvita. Selvitykset on esitettävä ennen kuin henkilölle voidaan myöntää kulkulupa tai muuten oikeus työskentelyyn kohteessa. Työmaiden kulkulupaluettelosta on käytävä ilmi edellä mainitut asiat.
- 2.3 Ulkomaisen yrityksen tulee toimittaa edellä tarkoitettu selvitykset myös yrityksen kotimaasta. Tiedot on toimitettava yrityksen sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yhteisesti sovittavalla tavalla. Todistukset eivät saa olla kolmea (3) kuukautta vanhempia niiden antopäivästä laskettuna. Muun kuin suomen- tai ruotsinkielisistä todistuksista tulee esittää auktorisoidut suomenkieliset käännökset asian luotettavan selvittämisen edellyttämässä laajuudessa.
- 2.4 Tilaaja tarkastaa tilaajavastuutietojen täyttymisen ennen sopimuksen tekemistä, ennen Alihankkijoiden ja alihankkijamuutosten hyväksymistä sekä säännöllisesti sopimuskauden aikana.
- 2.5 Mikäli Vastuugroup.fi –palvelun tiedoissa on Toimittajaa tai Alihankkijaa koskeva häiriömerkintä, tulee Toimittajan pyynnöstä esittää Tilaajalle viipymättä häiriötä koskeva tarpeellinen lisäselvitys siten, että sopimusvelvoitteiden täyttyminen voidaan asianmukaisesti todeta.
- 2.6 Lain työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta (44/2006) 53§:än perustuen Toimittaja on velvollinen mm. pitämään nähtävillä työsuojeluviranomaisen ajantasaiset yhteystiedot kaikille työntekijöilleen työpaikalla. Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue valvoo lähetetyistä työntekijöistä annetun lain noudattamista sekä antaa tietoja ja neuvoa ulkomaisia työnantajia ja heidän työntekijöitään edellä mainittua lakia koskevista kysymyksissä.

15.2.2022

SEN/196/2022

- 2.7 Mikäli Toimittajan tai tämän alihankintaketjuun kuuluvan yrityksen tilaajavastuulain selvitysvelvollisuuksien laiminlyönnistä tai rikkomuksesta johtuen työmaa tai muu palvelun suorittamiskohde saarretaan tai joutuu lakon kohteeksi ja työt häiriintyvät tai tulevat pysäytetyksi, Toimittaja on velvollinen korvaamaan Tilaajalle aiheutuneet lisäkustannukset. Korvausvelvollisuus ei kuitenkaan koske välillisiä vahinkoja paitsi milloin laiminlyönti tai rikkomus on tehty tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta.
- 2.8 Toimittaja on velvollinen hyväksyttämään kirjallisesti Tilaajalla alihankintaketjuun kuuluvan Alihankkijan, joka osallistuu Pääsopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseen ja esittämään tästä tilaajavastuulain mukaiset selvitykset. Ellei tapauskohtaisesti toisin sovita, muissa kuin rakennusurakoissa Alihankkijaa koskevan selvitysvelvollisuuden täyttyminen on oltava Tilaajan todettavissa Vastuugroup.fi –palvelusta alihankkijaa tai alihankkijamuutosta hyväksytettäessä vähintään 14 vuorokautta ennen alihankkijan työskentelyn suunniteltua aloittamista.
- 2.9 Rakennusurakoiden osalta työskentely normaalin työajan ulkopuolella ja viikonloppuisin on sallittua vain Tilaajan erikseen antamalla kirjallisella luvalla ja Päätoteuttajan tai muun kohteeseen nimetyn työnjohdon valvonnassa.

3. Alihankinta ja ketjuttaminen

- 3.1 Toimittajalla on kokonaisvastuu Pääsopimuksen ja näiden siihen liittyvien talousrikollisuuden torjunnan ehtojen mukaisten velvoitteiden täyttämistä Tilaajaa kohtaan. Toimittaja vastaa käyttämänsä Alihankkijan osuudesta kuin omastaan.
- 3.2 Toimittajalla on oikeus käyttää Pääsopimuksen mukaisten velvoitteidensa täyttämässä Tilaajan etukäteen kirjallisesti hyväksymiä alihankkijoita siinä laajuudessa kuin Pääsopimuksessa on sovittu. Ellei Pääsopimuksessa ole toisin sovittu, toimeksiannon ketjuttaminen Toimittajan alihankkijan alihankkijaa pidemmälle ei ole sallittua ilman erityistä syytä ja Tilaajan etukäteen antamaa kirjallista hyväksyntää.
- 3.3 Rakennusurakoissa Tilaaja ilmoittaa Alihankkijan hyväksymisestä tai hylkäämisestä Toimittajalle kirjallisesti kahden työpäivän kuluessa siitä, kun Tilaajalla on ollut tarvittavat selvitykset käytettävissään. Tilaajalla on oikeus hylätä alihankkija, joka ei täytä asetettuja pätevyysvaatimuksia, jonka osalta Toimittaja ei ole toimittanut vaadittuja selvityksiä taikka toimitetuissa selvityksissä on puutteita tai annetut selvitykset osoittavat puutteita asetettujen vaatimusten täyttämässä.
- 3.4 Pääurakoitsija on velvollinen ylläpitämään ajantasaista sähköistä luetteloa kaikista työmaalle hyväksytyistä erillis-, sivu- ja Aliurakoitsijoista, sekä näiden keskinäisistä suhteista (urakoitsijapyramidi). Tilaajan erillisellä kirjallisella luvalla voidaan hyväksyä myös muussa kuin sähköisessä muodossa oleva urakoitsijaluettelo ja -pyramidi. Palveluhankintojen osalta Toimittaja on velvollinen ylläpitämään luetteloa palvelun tuottamiseen hyväksytyistä Alihankkijoista.

4. Henkilötunnisteet, veronumero, kulkuluvat, perehdyttäminen

Senaatti-kiinteistöt

Lintulahdenkatu 5 A, PL 237, 00531 Helsinki | Vaihde 0205 8111 | Y-tunnus 1503388-4 | senaatti.fi

Puolustuskiinteistöt

Isoympyräkatu 10, PL 1, 49401 Hamina

Vaihde 0294 830 000 | Y-tunnus 3169414-8 | puolustuskiinteistot.fi

15.2.2022

SEN/196/2022

- 4.1 Pää toteuttaja vastaa siitä, että rakennustyömaalla on käytössä sähköinen tallentava kulunhallintajärjestelmä, ja että kaikki kulkeminen työmaalle toteutetaan valvotusti ja kontrolloidusti kulkupisteiden kautta ja työmaalla on työmaatoimisto kulkupisteen läheisyydessä. Työmaa tulee aidata vähintään 2 metriä korkealla kiinteällä (vaneri/teräsverkko) aidalla siten, että aidan osat eivät ole ilman työkaluja purettavissa. Lisäksi aidassa olevat kaikki ovet ja portit (ml. ajoneuvoportti) tulee olla lukittavia sekä kulunvalvottuja. Tilaajalla on oikeus pyynnöstä saada ajantasainen tieto kulkuluvan saaneista työmaalla työskentelevistä henkilöistä sekä työmaan kaikista erillis-, sivu- ja aliurakoitsijoista. Tilaaja voi erityisestä syystä myöntää työmaalle vapautuksen sähköisestä kulunhallintajärjestelmästä. Pää toteuttaja myöntää työmaalle kulkulupia, valvoo niiden käyttöä ja palauttamista sekä ylläpitää työntekijöiden sähköistä kulkulupaluetteloa. Kulkulupaluetteloon tulee merkitä vähintään työturvallisuuslain (738/2002) 52 b §:n mukaiset tiedot, ulkomaisen työntekijän työnteko-oikeuden peruste, luvan voimassaoloaika sekä päättyneen kulkuluvan palautuspäivä.
- 4.2 Toimittajan on huolehdittava siitä, että jokaisella Tilaajan kohteessa työskentelevällä henkilöllä on näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste, josta ilmenee henkilön nimi ja työnantaja. Tunnisteesta on käytävä ilmi, onko henkilö työsuhteessa vai itsenäinen työsuorittaja. Rakennustyömailla pää toteuttajan on huolehdittava siitä, että jokaisella rakennustyömaalla työskentelevällä on työmaalla liikkueensa näkyvillä työturvallisuuslain (738/2002) 52 a §:n mukainen henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste.
- 4.3 Pää toteuttajan tulee kerätä ja tarkistaa veronumerot kaikilta työmaalla toimivilta henkilöiltä. Työmaalla toimivan ulkomaisen työntekijän tulee hankkia henkilötunnus ja veronumero Verohallinnolta ennen työnteon aloittamista.
- 4.4 Pää toteuttaja vastaa työmaalla työskentelevien henkilöiden riittävästä perehdyttämisestä ennen kulkuluvan myöntämistä. Perehdytyksessä on huomioitava työturvallisuus- ja laaturiskit sekä kielitaitorajoitteet. Perehdyttäminen ja sen sisältö on dokumentoitava. Pää toteuttajan tulee luovuttaa perehdytyksen ohessa jokaiselle työntekijälle työntekijän turvaohje, jonka kukin työntekijä kuittaa saaduksi erilliseen työntekijäluetteloon.

5. Työsuhteen vähimmäisehdot ja muut Toimittajan velvollisuudet

- 5.1 Toimittajan ja Alihankkijan on kaikissa sopimukseen liittyvissä sopimuksenmukaista palvelua koskevissa työsuhteissa työnantajana noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja palveluun sovellettavien työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava työntekijöiden ja toimihenkilöiden osalta saman laatuissa työssä. Edellä mainittu koskee myös lähetettyjä työntekijöitä.
- 5.2 Toimittaja vastaa siitä, ettei Toimittajan tai Alihankkijan johto- tai hallintotehtävissä toimi eikä niihin suoraan tai epäsuorasti käytä määräysvaltaa henkilöitä, jotka ovat liiketoimintakiellossa.
- 5.3 Toimittaja vastaa siitä, ettei Toimittaja tai Alihankkija syyllisty kilpailulain (948/2011) tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 101 ja 102 artiklojen mukaisiin kiellettyihin kilpailunrajoituksiin.

6. Sopimussakon maksaminen ja sopimussakon määräytyminen

- 6.1 Jos Toimittajan edellä tarkoitettujen velvoitteiden noudattamisessa on puutteita tai laiminlyönnejä, joille Toimittaja ei voi osoittaa hyväksyttävää syytä, Toimittajan on maksettava Tilaajalle sopimussakko, joka määräytyy alla olevan taulukon A tai B mukaisesti.

Senaatti-kiinteistöt

Lintulahdenkatu 5 A, PL 237, 00531 Helsinki | Vaihde 0205 8111 | Y-tunnus 1503388-4 | senaatti.fi

Puolustuskiinteistöt

Isoympyräkatu 10, PL 1, 49401 Hamina

Vaihde 0294 830 000 | Y-tunnus 3169414-8 | puolustuskiinteistot.fi

15.2.2022

SEN/196/2022

1.1.1 Tähän Pääsopimukseen sovelletaan **Taulukkoa A**¹ **Taulukkoa B**

Taulukko A		
6.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – puuttuva tai puutteellinen henkilötunniste tai kulkulupa – henkilötunniste tai kulkulupa on myönnetty virheellisillä tai puutteellisilla tiedoilla – työmaalla työskentelevän henkilön veronumeroa ei ole ilmoitettu veronumerorekisteriin 	200 euroa / Virhe
6.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – Alihankkijan etukäteinen hyväksyttäminen on jäänyt tekemättä – muut Virheet 	10 000 euroa / Virhe
6.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – Toimittajan tai Alihankkijan tosiasiallisesti määräysvaltaa käyttävä henkilö on asetettu liiketoimintakieltoon – Toimittajan tai Alihankkijan todetaan syyllistyneen kilpailulain (948/2011) vastaiseen menettelyyn tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 101 ja 102 artiklojen mukaisesti kiellettyihin kilpailunrajoituksiin. 	50 000 euroa / Virhe

Taulukko B		
6.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – puuttuva tai puutteellinen henkilötunniste tai kulkulupa – henkilötunniste tai kulkulupa on myönnetty virheellisillä tai puutteellisilla tiedoilla – työmaalla työskentelevän henkilön veronumeroa ei ole ilmoitettu veronumerorekisteriin 	200 euroa / Virhe
6.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – Alihankkijan etukäteinen hyväksyttäminen on jäänyt tekemättä – muut Virheet 	2 000 euroa / Virhe
6.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – Toimittajan tai Alihankkijan tosiasiallisesti määräysvaltaa käyttävä henkilö on asetettu liiketoimintakieltoon – Toimittajan tai Alihankkijan todetaan syyllistyneen kilpailulain (948/2011) vastaiseen menettelyyn tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 101 ja 102 artiklojen mukaisesti kiellettyihin kilpailunrajoituksiin. 	10 000 euroa / Virhe

- 6.2 Toimittaja on viipymättä Virheen havaittuaan tai siitä tiedon saatuaan velvollinen ryhtymään kaikkiin käytettävissään oleviin toimenpiteisiin Virheen poistamiseksi ja virheellisen toimintatavan korjaamiseksi. Milloin Virhe koskee Alihankkijaa, eikä Virhettä voida poistaa, Toimittajan on lopetettava kyseisen Alihankkijan käyttäminen.
- 6.3 Mikäli Tilaajan ja Toimittajan välillä on solmittu erillinen turvallisuussopimus, joka sisältää näiden ehtojen kanssa päällekkäisiä sopimussakkoja, suoritetaan sopimussakko jokaista puutetta kohden vain kerran ankaramman sopimussakon mukaan.

7. Muut Tilaajan toimenpiteet

¹ Taulukkoa A sovelletaan myös tilanteissa, joissa sovellettava taulukko on jäänyt Pääsopimusta allekirjoitettaessa valitsematta.

Senaatti-kiinteistöt

Lintulahdenkatu 5 A, PL 237, 00531 Helsinki | Vaihde 0205 8111 | Y-tunnus 1503388-4 | senaatti.fi

Puolustuskiinteistöt

Isoympyräkatu 10, PL 1, 49401 Hamina

Vaihde 0294 830 000 | Y-tunnus 3169414-8 | puolustuskiinteistot.fi

15.2.2022

SEN/196/2022

- 7.1 Tilaajalla on oikeus poistaa näitä ehtoja rikkova Toimittaja, Alihankkija, työntekijä, yrittäjä tai muu henkilö työmaalta sekä tarvittaessa keskeyttää työt kunnes virhe, puute tai laiminlyönti on Tilaajan hyväksymällä tavalla korjattu.
- 7.2 Tilaajalla on lisäksi oikeus purkaa Pääsopimus, milloin kyse on liiketoimintakieltoa tai kilpailulakia koskevasta rikkomuksesta taikka milloin Virhe muutoin on olennainen.
- 7.3 Sopimussakko ei rajoita Tilaajan oikeutta saada Toimittajalta vahingonkorvausta siltä osin kuin rikkomuksista Tilaajalle aiheutunut vahinko ylittää sopimussakon määrän.
- 7.4 Tilaaja valvoo näiden ehtojen noudattamista suorittamalla tarkastuksia. Toimittajan on toimitettava Tilaajalle kaikki näiden ehtojen täyttämisen todentamiseksi tarpeelliset tiedot. Tilaajan tarkastustoiminta kohdistuu vain toimittajan sopimusvelvoitteiden täyttämisen varmentamiseen ja on siten puhtaasti sopimukseen perustuvaa toimintaa.
- 7.5 Tarkastuksia voidaan tehdä ennalta ilmoittamatta. Toimittaja sitoutuu päästämään tarkastajat työmaalle, vaikka kyse olisi tarkastuksesta, josta ei ole ilmoitettu ennalta.

Senaatti-kiinteistötLintulahdenkatu 5 A, PL 237, 00531 Helsinki | Vaihde 0205 8111 | Y-tunnus 1503388-4 | senaatti.fi**Puolustuskiinteistöt**

Isoympyräkatu 10, PL 1, 49401 Hamina

Vaihde 0294 830 000 | Y-tunnus 3169414-8 | puolustuskiinteistot.fi